

24-02-018
Disp. Bernt Reinhardt
Ø. Strandgt. 56 B
Kristiansand S
911

«Et kristent kontinent i den fattige verden»

Overskriften er et sitat av Rom Helder Camara, erkebiskop i Recife og Olinda, fra et avisintervju før avreisen til konferansen for latin-amerikanske biskoper i Puebla tidligere i år. «Vi bærer det store ansvaret å være et kristent kontinent i den fattige verden, og den harde virkelighet i Latin-Amerika vil være oss til stor hjelp for å forstå vårt kall som kristne,» sa Rom Helder Camara.

«Vi vil skape en mer guddommelig verden,» sa paven under Pueblo-konferansen.

For meg var det et sjokk å komme fra velstående Norge til Recife i Nordøst-Brasil. Det gjorde vondt å lese fornedrelsen i øynene på tiggerne, se lidelse og fattigdom side som side med luksus og overflod.

Latin-Amerika angår hele verden. De sosiale motsetningene illustrerer forholdene på alle jordas kontinenter og forholdet mellom det industrialiserte Vesten og utviklingslandene. Det er ikke bare den katolske kirke som har grunn til å spørre seg selv hva dens kall og oppgave er i en slik sammenheng.

Skal vi bare arbeide for sjelens frelse, eller har vi et ansvar for menneskets sosiale vilkår i denne verden? Biskopen fra Riobamba i Ecuador, Leonides

Danske sosialdemo- krater om u-landene

Overenskomsten i Genève om et råvarefond som skal stabilisere prisene på omkring 20 råvarer var et viktig skritt i arbeidet for å bygge bro over kløften mellom rike og fattige land. Fondet vil bidra til å gjøre u-landenes økonomi mindre sårbar.

Nr. 4 – 1979

ny verden

INFORMASJON OM MORALSK OPPRUSTNING

Proaño, var ikke i tvil: «Gud plasserte ikke mennesker i Latin-Amerika bare for å forberede dem for himmelriket.»

Paven selv la som kjent vekt på at biskopene har en mangesidig misjon, i å tilfredsstille menneskets åndelige behov og arbeide for en rettferdig fordeling av rikdom og arbeid for menneskeheten. «Men vi blir ikke tilfreds bare med en mer menneskevennlig verden. Vi vil skape en mer guddommelig verden, på troens grunnlag,» sa paven under Puebla-konferansen.

De samme spørsmål ble utdypet av primas for den katolske kirke i Brasil, kardinal og erkebiskop av Salvador, Dom Avelar Brandao, i åpningstalen til en konferanse for Moralsk Opprustning i Salvador 6.—11. mars.

Moralsk Opprustning er ikke en statisk idé som støtter opp under status quo, men en dynamisk idé med evne til kritisk analyse,» sa han. «Den kan utløse en kjærlighetens revolusjon og legge grunnlaget for en ny sivilisasjon. Denne nye sivilisasjon blir opplyst ved troen og bygger på moralske grunnsetninger.»

Temaet for MRA-konferansen var «Det er tid for forsoning». 150 mennesker fra mange kanter av Brasil.
Forts. side 5

Men tilsynelatende uoverstigelige problemer gjenstår. Danmarks statsminister Anker Jørgensen sier det slik: «Den store utfordring i dag er forholdet mellom oss selv og den tredje verden.»

I slutten av februar arrangerte det sosialdemokratiske parti i København et debattmøte om Nord-Sør-dialogen. Møtet ble holdt i Landstingssalen i Christiansborg og ble ledet av Karen Dahlerup som er med-

Forts. side 2

De som kjenner oss, vet hvor kritiske vi kan være

Chizu Sagae, 19 år, og Megumi Nakajima, 24, er to sjarmerende japanske piker som har besøkt Oslo på vei hjem etter to års opphold i fremmede land. For begge begynte det med deltagelse i et studieopplegg ved et senter i Australia i 1977. I slutten av 50-årene hadde deres fedre vært med i delegasjoner til MRA-konferanser i utlandet. Det de lærte der, satte de ut i livet innen japansk fagbevegelse og i den store japanske ungdomsorganisasjonen Seinendan. Nå ønsket de at døtrene skulle få del i det samme.

Megumi vil gjerne fortsette å arbeide full tid med MRA i Japan og andre land i Stillehavsområdet. Hvis det er mulig, føyer hun til.

— Behovet er der i alle fall, sier Chizu. Jeg tror ikke noe land i verden har gått så raskt fremover materielt sett de siste 30 år, som Japan. Men på veien har vi mistet den indre sammenhengen vi en gang hadde. Svært mange i alle generasjoner er på desperat leting etter et livsinnhold.

— Egentlig venter vi oss noe fra dere européere, selv om vi ikke alltid gir uttrykk for det, sier Megumi.

To år i andre verdensdeler, med nye språk og andre livsanskuelser enn de er vant til hjemme fra — hvordan har det artet seg?

— To ting var spesielt uvant for meg til å begynne med, og derfor vanskelig, sier Megumi. For det første: européernes selvfolgelige måte å snakke om Gud og religion. En japaner vil helst gjemme seg av flauhet over slikt snakk. De færreste av oss har noe bevisst forhold til Gud, og temaet er i alle fall ikke noe man snakker om! For det andre er vi vant til at kvinner og unge piker for enhver pris ikke må vise sine følelser offentlig, eller i det hele tatt gi uttrykk for sinne. En gang i England sprakk jeg i totalt raseri over et brev jeg fikk fra en bekjent i Japan. Etter noen dager spurte en australsk dame som bodde i samme hus, om jeg var kommet over dette med brevet «Nei kjære, det var ikke så farlig,» sa jeg. «Men jeg så ansiktet ditt, Megumi,» sa damen.

— Det sies at Japan er et slags kapitalistisk Kina, forklarer Megumi. Og det tror jeg er sant. Du bør gjøre som flokken gjør, og i klesveien som naboens pike. Det ventes mye av oss unge, både fra foreldrenes og samfunnets side. Enten aksepterer en det foreldrene sier, eller så må en ignorere dem — men da blir en også regnet som en «drop-out», en som stiller seg utenfor samfunnet.

— Er det tegn til opprør blant japansk ungdom slik det har vært i Europa?

— Ja, forsåvidt. Idealet nå er egentlig at du skal være litt original. Men denne originaliteten kan være en motesak, kommer det tankefullt fra Shizu.

— Hvordan kan vi være originale, den vi er, når vi ikke gir uttrykk for det vi føler? Den brevhistorien min i London, sier Megumi — poenget var at jeg begynte å akseptere at jeg ikke er noe modell-menneske. Da kunne jeg også snakke om mine feil og behov slik at andre kunne hjelpe meg.

Det er en kjent sak at selvmord er vanlig blant studenter som ikke klarer den enorme konkurransen

i Japan. Men også mange 12-åringer tar livet av seg, og da tilsynelatende på grunn av bagateller. En gutt begikk selvmord fordi han ble nektet et par slalomski. Hvorfor selvmord?

— I et materialistisk samfunn kan selv et par slalomski bli et menneskes livsinnhold og uttrykk for et menneskes identitet.

— Hva er den viktigste egenskapen for en som kommer utenfra og vil bidra med noe i den sammenhengen dere har snakket om?

— Den som kjenner oss, vet hvor kritiske vi kan være, og hvor godt øye vi har for enhver forskjell mellom liv og teori! Megumi er selv en smule skremt ved tanken på denne kritiske egenskapen hos sine landsmenn.

— Det jeg håper er at mennesker kan få noe — ikke fra meg, men gjennom meg, sier Chizu. Det vesentligste for den som kommer til Japan, tror jeg er evne og villighet til å gi sitt hjerte hvor de er i øyeblikket. Her og nå. ERH

Danske sosialdemokrater ...

Forts. fra side 1

lem av Folketinget og Europa-parlamentet. Hovedtaler var den britiske diplomaten A. R. K. Mackenzie, som var britisk minister for sosiale og økonomiske spørsmål i FN og spilte en viktig rolle i FNs sesjon om en ny økonomisk verdensorden i 1974. Han er nå tilknyttet Brandt-kommisjonen som arbeider med Nord-Sør-problematikken.

«Vårt forhold til den tredje verden er ikke et spørsmål om veldedighet men om å overleve,» fremholdt Mackenzie. «Det er ikke som i en fotballkamp der det ene laget vinner og det andre taper. Målet må være at vi alle oppnår noe.

Det er en rekke ting vi i industrilandene må gjøre, som å utarbeide nye handelavtaler. Men aller først må vi oppfylle våre løfter om u-hjelp og en liberalisering av handelen. Også u-landene må gjennomføre endel saker, som å dyrke mer mat og ta fatt på sine interne problemer. Det vi må løse i fellesskap, er forurensningsspørsmål til lands og til havs.

Men uansett hva vi gjør, er selve nøkkelen politikere med vågemot, og en våken opinion. Mot, visjon og sunn fornuft må gå hånd i hånd for å skape grunnlaget for en ny verdensorden. Men mest av alt trenger vi nye moralske holdninger.»

Arbeiderpartiet i København arrangerte en pressekongress for Mackenzie. «Ny moralsk holdning til u-landene ønskes,» var overskriften i *Politiken* etter møtet. Og *Aktuelt* skrev: «Vi må gjøre opp med vår grådighet og egoisme, hvis vi skal hjelpe u-landene.»

Mackenzie og hans frue var invitert til Danmark av en rekke mennesker engasjert i Moralsk Opprustning. De hadde samtaler med medlemmer av regjeringen og ledere i arbeiderpartiet. De møtte også fagforeningsfolk og industriledere. Besøket ble avsluttet med en lunsj for 50 gjester, blant dem ambasadørene fra Japan, Thailand og India.

Det kommer an på om hjertet er åpent til å se det

Hege Østveit har funnet en skyggefull plass i det grønne til sitt indiske måltid.

Fra søskenparet Hege og Ola Østveit har vi fått et brev om deres opphold i India og spesielt om den senere tiden ved MRA-sentret i Panchgani nær Bombay. Hege har vært i Sri Lanka og India i over 6 måneder, mens Ola dro ut etter jul.

«Da jeg kom til India, var jeg forberedt på litt av et sjokk,» skriver Hege. «Men siden det var slik jeg hadde forestilt meg, med fattigdom og slum, uteble sjokket. Derimot var jeg veldig overrasket over naturen. Det var like etter regntiden, og det store vide landskapet var frodig og grønt med bare få mennesker, selv ganske nær Bombay.»

— Asia Plateau er et senter med plass til 100. Det har stort moderne kjøkken, teater med oversettelsesutstyr, stor tilhørende hage og en gård hvor nye metoder blir utprøvet, den har hønsefarm og jerseykuer.

Hver måned har vi industriseminar her. Gjennom god kontakt med industrier i byene Bombay og Poona er det kommet i stand en ordning med at bedriftene sender delegasjoner med arbeidere og arbeidsgivere til Panchgani. Gjennom filmer og lysbildeserier arbeider man med emner som motivasjon og lederskap i industrien, arbeidernes og arbeidsgivernes rolle, familien, industrien og samfunnet, for å nevne noen. I programmet for seminaret står det:

«Ekspertene sier at 80% av problemene i industrien er menneskelige problemer. Hva vi virkelig trenger å lære er derfor hvordan holdninger og motiver kan forandres i stedet for å manipuleres. På dette treningskurset er tiden tenkt brukt til å lære denne kunsten sammen, og finne ut hvordan vi kan bringe de forandringene som er nødvendig i industrien, i vårt land og i oss selv.»

Mange har virkelig opplevd en ny start her oppe, og begynner å gjøre opp det som er galt i sine egne liv.

Gjennom studier over dokumentarserier om hva enkeltmennesker kan gjøre med det som er galt i deres omgivelser, får mange mot og idéer.

Vi prøver å gjøre dagene til noe mer enn teoretisk studie for dem som kommer, ved å tenke gjennom hva vi kan gjøre av detaljer som vil få dem til å føle seg hjemme, blomster i et pent rom og ordentlig servert mat, osv.

I den tiden jeg har vært her, har det også vært en familiekonferanse, en utdannelseskongress og et 7 ukers studiekurs for ungdom.

Inderne er åpne og vennlige mennesker som inkluderer deg i sin familie med en gang. Gjennom de sistnevnte konferansene er jeg blitt godt kjent med unge på min egen alder. Mentaliteten blant de unge i middelklassen i byene er veldig lik den blant norsk ungdom, med sløsing og likegyldighet om problemene rundt seg. Derfor er det en utfordring å bli kjent med dem. Det er også de som kommer til å få en utdannelse og få innflytelse senere, så hva de opplever nå kan ha avgjørende betydning for landet.

Det er vanskelig å leve i en verden med fattigdom. Man er for maktesløs til å gjøre noe særlig, og det lammer en. En vil helst lukke øynene for det, her som hjemme.

I Norge føler vi at fattigdommen er langt unna, men den er like nær oss der som her, det kommer an på om hjertet er åpent til å se det.

Hege.

Neste kurs i mai

De fleste deltakerne ved ungdomskurset var 16—17-åringer, nettopp ferdige med skolegang i Bombay og forsåvidt privilegerte. Seminarene behandlet emner som lederskap, menneskerettigheter, gapet mellom rik/fattig, utvikling av helsestell og jordbruk i landsby-India, og mye annet. Men alltid fikk vi presentert problemstillingene i det perspektiv at det er en Gud, og at han har en plan for denne verden og hvert enkelt menneske.

Inderne på kurset var veldig engasjert i Indias problemer, og det var på det grunnlaget at utfordringen til personlig forandring ble aktuell. For de deltakerne som kom fra rike hjem, var det en helt ny erfaring å måtte hjelpe til med servering, oppvask osv.

Når det gjelder andre religioner, som hinduisme og islam, er jeg fremdeles skeptisk og spørrende. Mitt inntrykk er imidlertid at de fleste med lederansvar her har en erfaring av Gud som ligger mye nærmere Bibelens lære enn noen annet. Men de vil heller snakke om praktiske erfaringer enn teologisk teori. For min egen del har jeg fått se at min oppgave ikke er å kritisere eller dømme andre, men positivt stå for og leve det jeg selv er overbevist om er riktig.

Neste treningskurs blir i mai, mange flere deltakere og større sosial spredning er ventet. Dette første kurset var et eksperiment, og mange nyttige erfaringer ble høstet for framtida.

Ola

To kinesiske pionerer

Det var uhørt for en kinesisk pike å reise alene til Europa og studere, som Woo Foon-yee gjorde i 1912. Piker kunne ikke engang reise til den andre siden av havnebassenget i Hong Kong alene, og analfabetisme ble regnet som en kvinnelig dyd. Men Katie Woo, som hun senere ble kalt, aksepterte ikke noe fordi det alltid hadde vært slik. Hennes mor, enke og jordmor, lot henne få studere i stedet for å insistere på et arrangert ekteskap for henne.

Dr. Katie Woo.
Hun aksepterte ingenting fordi
det alltid hadde vært slik . . .

Dr. Katie Woo ble pioner innen kinesisk undervisning og en forkjemper for sitt folks rettigheter i Hong Kong. Inntil hun døde i februar i år, 90 år gammel, fortsatte hun å virke innen skolen, men mot slutten av sitt liv brant hun først og fremst for at unge kinesere skulle få del i den tro og overbevisning hun selv hadde funnet.

Bare 26 år gammel ble hun bedt om å ta stillingen som rektor ved St. Pauls pikeskole i Hong Kong, som hun utviklet til en blandet skole for 2.500 elever i løpet av de 36 årene hun var rektor. Hun grunnla også et college som senere ble innlemmet i det kinesiske universitetet.

Når stjal De selv sist?

Etter et år som rektor møtte hun Frank Buchman første gang. Ved en lunsj i Hong Kong i juni ifjor fortalte hun gjestene om dette møtet:

«Jeg ble overrasket da han sa til meg at mine synder hindret min kontakt med Gud — jeg var jo rektor!» Buchman fortsatte med å si at da noen læreren gang spurte ham til råds om nasking og tyveri blant elevene, hadde han spurt vedkommende lærere når de selv stjal sist. Da hun senere gjorde et forsøk med det Frank Buchman hadde fortalt henne om, å lytte til Gud, gikk det opp for henne at hun beriket seg på elevenes bekostning.

Da kommunistene kom til makten i 1949, hørte Katie om likvidasjoner av intellektuelle. Hun ble grepet av frykt, og fikk samtidig et angrep av leddgikt som fremskyndet hennes avgang som rektor i 1952. Legene sa at hun ville være krøpling resten av livet. Ved en MRA-konferanse i USA så hun sine dypere motiver i øynene. Hennes ambisjon som rektor hadde vært å slå europeerne og oppnå de beste resultater blant skolene i Hong Kong — hvilket hun gjorde. Men hun tok hele æren selv, og skjøv andre til side for å nå toppen. Med sine forkrøblede hender skrev hun maysommelig til sine kolleger og ba om tilgivelse.

se. Neste morgen var verken borte, og hun kunne strekke ut fingrene. Noen dager senere begynte hun å gå igjen.

Etter dette bestemte hun seg til å utsette seg for sin families kritikk ved å overlate sin fremtid og sine eiendeler i Guds varetekt. I de neste ti år arbeidet hun med Moralsk Opprustning på fire kontinenter.

De siste årene bodde hun i Hong Kong, hvor hun var tilknyttet en folkeskole i det tettest befolkede flytningedistriktet. Hun hjalp til å opprette et MRA-senter i Hong Kong. Derfra er det utgått filmer, bøker og talere til undervisningsformål i over 50 høyere skoler.

DRB

Hva vil folk i Singapore si om meg?

«En usedvanlig ydmyk mann,» sa en norsk dame som traff Thio Can Bee i Singapore for noen år siden. Men han lyktes i å bygge broer mellom rasene i Malaysia og Singapore.

«Når jeg så på en malayer, tenkte jeg ved meg selv: Jeg er kineser, og han er malayer. Når jeg møtte en katolikk, sa jeg inne i meg: Jeg er protestant og han katolikk.

Den dagen bestemte jeg meg for at jeg ikke skulle la slike vertikale skillelinjer bestemme min holdning til mine medmennesker. I stedet ville jeg arbeide for å bygge broer av ekte god vilje og forståelse.»

Slik skrev rektoren fra Singapore, dr. Thio Can Bee, i sin bok *Et vanlig menneskes usedvanlige opplevelser*. Han beskrev sitt besøk i Caux i 1946.

Dr. Thio Can Bee.
Ingen vertikale skillelinjer . . .

33 år senere, da han døde i Singapore, besluttet malaysiske ledere i nabolandet Malaysia at han skulle æres i en minnegudstjeneste i Kuala Lumpur den 11. februar i år.

Tunku Abdul Rahman, Malaysias første statsminister, reiste 25 mil for å tale til de 400 av alle raser som var tilstede ved minnehøytideligheten. «Vi er her for å minnes en mann hvis tjenester for nasjonen og hans medmennesker ikke kan måles i penger eller ord,» sa han.

Tidligere finansminister i Malaysia, Tun Tan Siew

«Et kristent kontinent . . .»

Forts. fra side 1

sil og i alt 14 nasjoner deltok. Den ble avsluttet med en økumenisk gudstjeneste ledet av kardinalen og den presbyterianske pastoren Enock Sene, i et av byens store teatre med over tusen mennesker til stede.

Konferansen fant sted på et tidspunkt da Brasil er ved et veiskille. Mitt inntrykk etter halvannen måned i landet, er at Brasil er inne i en avgjørende forandring. Etter 14 år med militærstyre, foregår det en demokratiseringsprosess. Politikere som har levd i eksil, vender tilbake. Mange undertrykte konflikter kommer for en dag. Arbeiderne viser en mer militant holdning og har gått til flere streiker for høyere lønninger.

På denne bakgrunn kan ikke forsoning være noe lettkjøpt og overfladisk, dersom den skal bli varig. Men en forsoning er nødvendig dersom Latin-Amerika vil utnytte sine muligheter til felles beste. En forsoning som ikke glatter over hat og frykt og materiell urett.

Ingen forvandling uten rettferdighet

Kardinalen kom i sin åpningstale mer inn på hva en radikal forandring og forsoning vil innebære:

«Det finnes ingen forvandling uten ærlighet, uten redelige hensikter både i dialog og handling. Ekte forvandling som ikke leder til rettferdighet er en umulighet . . . Denne rettferdigheten krever uselvishet, fordi den er større enn jeg-et og identifiserer seg med vi-et og fellesskapet . . .

Det finnes dem som tror på hatet som drivkraften i en forandringsprosess. Med mindre vi evner å gi

Sin, talte om Thio Can Bees avgjørende innsats i årene etter krigen. «Det brygget opp til en konfrontasjon mellom min far, som da var president for malaykinesernes forbund, og Dato Onn bin Jaffar, far til den nåværende statsminister. Han var president for UMNO (United Malays National Organisation).

Dr. Thio arbeidet hardt for å bringe de to sammen. Han kunne gjøre det fordi han var en venn av begge parter. Alle stolte på ham, og han hadde også et godt forhold til den daværende britiske høykommissæren for Sørøst-Asia.

Hans hovedoppgave, slik han så det, var å få malayere og kinesere til å arbeide sammen som venner i stedet for å bekjempe hverandre. Det er ikke tvil om at det fant sted en forandring i atmosfæren, fordi Dato Onn og min far hadde et vellykket møte. Fra da av ble alt lettere fordi de to lederne begynte å forstå hverandre.»

Etterat Singapore og Malaysia ble to uavhengige land, fortsatte Thio Chan Bee sitt arbeid med kontroversielle ledere.

«På et tidspunkt i 1964 ble Albar ansett som kinesernes fiende nummer en i Singapore,» skrev han senere om den fritt-talende generalsekretæren for

kjærligheten reelt innhold ved vår livsførsel i en verden fylt av hat, konflikter og konkurransementalitet, vil kjærligheten drukne i tusener av negative tankeretninger som fyller menneskets verden . . . Klassekamp må ikke være utgangspunkt for noen som helst samfunnsutvikling. Men vi vet likefullt at den kriminelle akseptering av urett og de privilegertes mangel på samvittighet og evne til å leve seg inn i andres problemer, ikke vil løse noe som helst . . .»

Flere katolske prester deltok i konferansen. Presten for katedralen i Salvador, Osmar Ribeiro, ledet flere av møtene og talte om hvor vesentlig forsoningen med Gud er for forsoningen med ens medmennesker. Han driver til daglig blant annet med et evangeliserings- og sosialarbeid blant prostituerte og andre av samfunnets utstøtte. En annen var presten som er ansvarlig for hele det katolske ungdomsarbeidet i Salvador og dessuten er prest for det værste slumstrøket i byen.

Arbeiderpresten Manfredo fortalte om sitt arbeid i et fattig arbeidermiljø. Til daglig er han en alminnelig fabrikkarbeider med jobb fra kl. 7.30 til 17.30. Sammen med fire andre bor han i et kristent kollektiv som er viet til sosial og åndelig tjeneste i sitt lokalsamfunn. Han ga et godt eksempel på hvordan et «communiade de base» som ble omtalt så mye på Puebla-konferansen, kan fungere.

Hver dag viste noe av den dynamikken som kardinalen talte om. Et møte ga en rekke eksempler på ansvar og initiativ på grasrotnivå som pekte på en vei ut av en autoritær samfunnsånd. Drosjesjåføren

Forts. side 6

UMNO, Tan Ja'afar Albar. «Likevel kom det en tanke til meg i min daglige stille stund — at jeg skulle oppsøke ham. Jeg feiet den til side og trodde at fantasien min var kommet helt på vidvanke. Men jeg ble ikke kvitt tanken. Hva ville folk i Singapore si om meg, sa jeg til meg selv.

Men tanken kom igjen, ganske klart: 'Du har ikke møtt ham — du kjenner ikke den virkelige mannen.'

I en ærlig og åpen samtale begynte vi å forstå hverandre. Det var begynnelsen til mange møter mellom Albar og meg.»

De reiste sammen til MRA-sentret i Panchgani, India. I en samtale med statsministeren etter hjemkomsten, sa Albar: «Jeg har lært å forstå at man ikke kan lege de dype sårene og bitterheten på begge sider ved økonomiske midler alene. Vi må finne et svar til vår selvishet. Dette svaret fant jeg i Panchgani.»

Alle som ønsker å sette seg inn i begivenhetene i den delen av verden fra 1964, bør lese Thio Can Bees bok, skriver daværende britiske høykommissær for Sørøst-Asia, Malcolm MacDonald, i et forord til boken, som nylig kom ut i London.

PJE

Kort nytt

NORDMENN INVITERT TIL JAPAN

Klär og Jens-Jonathan Wilhelmsen er nå i Japan. En gruppe fra industri og fagbevegelse innbød dem til å ta del i det stadig voksende arbeid der.

Flere japanere som er engasjert i Moralsk Opprustning har i den senere tid vært i Kina. De ser den nye åpne forbindelsen mellom de to land som en mulighet til å bringe nye impulser til de kinesiske lederne. Også i Korea er det stor åpenhet for Moralsk Opprustning og et behov for åndelig og ideologisk lederskap.

I alle disse land foregår det en dynamisk utvikling som mange mener vil forandre verdens politiske strukturer og maktbalanse i forholdsvis nær fremtid.

I Tokio holdes det en internasjonal konferanse i MRAs regi fra 13. til 15. mai. Delegasjoner fra Europa, USA og Australia tar del.

HELSINKI

Filmen om Peter Wieselgren, den svenske presten som utløste en sosial revolusjon i Sverige med sin kamp mot alkoholen i forrige århundre, ble vist i det finske parlamentet nylig. Det var første gang det ble vist film i det nye auditoriet der.

NAMIBIA

På invitasjon fra sjefen for lokalregjeringen i Ovambo, det nordligste området i Namibia, ble MRA-filmen *Frihet* nylig vist i Ovambos lovgivende forsamling i Oshakati. Fremvisningen fant sted i møtesalen like etter at dagens forhandlinger var avsluttet, og filmen ble oversatt på stedet av undervisningsministeren.

Frihet, som ble skrevet og spilt av afrikanere, handler om situasjonen i et land som står på terskelen til uavhengighet. Filmen ble også vist ved lærerskolen i undervisningssentret Ongwadiwa, hvor den ble livlig diskutert av elevene, og i den lutherske kirkes hovedkvarter på invitasjon av kirkens overhode, biskop Aulala. Den lutherske kirken er den største i Namibia.

UNDERERNÆRING

Hvis vi la skylden for Storbritannias vanskeligheter på kommunismen, ville det være farlig og misvisende, sa en britisk gjestetaler i Rotary-klubben i Graaff-Reinet i Sør-Afrika i forrige måned. Farlig fordi det er en overforenkling av problemet og misvisende fordi det ville være en lettvinnt unnskyldning for ikke å diagnostisere og kurere de underliggende problemer, sa Harry Addison, en heltidsarbeider for Moralsk Opprustning. «Det finnes kommunisme i Storbritannia, men misnøyen blant arbeiderne skyldes reelle årsaker. Kommunisme er en mangelsykdom, og hvis man ikke gjør noe med underernæringen vil sykdommen fortsette. I mange år nå har Storbritannia lidd av en moralsk og åndelig underernæring. Vi trenger en åndelig og moralsk vekkelse som ikke

bare bringer personlig forvandling, men forandrer folks holdninger, innen industrien — ved forhandlingsbordet, på fabrikkgulvet og i styrerommet.»

BOK FRA RHODESIA

Mørke og demring i Zimbabwe er tittelen på en liten bok som nylig er kommet ut på engelsk og som også fås i svensk oversettelse.

Den forteller om mennesker i Zimbabwe, hva de har gjennomlevd og hva de ser for framtida.

Boka legger ikke skjul på at situasjonen er mørk, men forandringer i menneskers holdninger gir et streif av håp.

Her fortelles om både svarte og hvite som har lagt til side sitt hat og sin mistro, bedt om tilgivelse for fortidens feil og engasjert seg i brobyggervirksomhet.

Mørke og demring i Zimbabwe kan bestilles på engelsk eller svensk gjennom NY VERDEN.

SN

«Et kristent kontinent . . . »

Forts. fra side 5

Americo Martonelli og fire kolleger fortalte om et taxi-kooperativ de hadde startet i Rio de Janeiro. Kooperativet har nå samlet 260 sjåfører og kjøpt 20 biler. Martonelli sa at sjåførene blir utnyttet av drosjeeierne og kun tjener ca. 20 kr. i gjennomsnitt etter en ti timers arbeidsdag. Kooperativet skal være et alternativ til denne utnyttningen, og de har grunnlagt det på Moralsk Opprustnings idéer for å hindre at korrupsjon og uærlighet undergraver kooperativet. Martonelli fortalte også om forvandling i sitt eget familieliv. Han besluttet seg for å forlate sin elskerinne og gå tilbake til sin kone.

En gruppe fra England bidro med verdifulle erfaringer. Ekteparet Richards, som er fargede immigranter fra Jamaica, og ekteparet Embleton, fortalte hvordan deres skuespill *Britain 2000* hadde skapt øket forståelse mellom rasene i England.

Den radikale forvandlingen som leder til forsoning, begynte for manges vedkommende i familielivet. Det betydde drastisk ærlighet om skjulte ting i deres liv. Bitterhet kom for dagen. Tilgivelse helbredet. Et ektepar fant en ny åpenhet og enhet etter femten års lunkent ekteskap. En ung svart student, brasiliansk mester i koreansk karate, hadde aldri truffet sin far, som forlot moren da gutten bare var to måneder gammel. I Salvador klarte han å finne ut hvor faren bodde. Ved en Guds forvandling oppsøkte han faren uten bitterhet og fikk en åpenhertig mottagelse hos ham og sine halvsøsken. Forøvrig har påfallende mange av de unge mennene vi lærer å kjenne, ingen far. Det sier også mye om det brasilianske samfunnet.

På et møte om «Industrien og det nye samfun-

net» talte blant andre en representant for Brasils arbeidsgiverorganisasjon, dr. Santos Neves Filho. Et besøk i Caux i 1970 hadde hjulpet ham ut av et liv i utilfredshet og materielle bekymringer til en indre fred og en reflekterende holdning. Han kom inn på hvordan en kan oppnå en mer rettferdig fordeling av inntektene i industrien og avsluttet med å si at: «Det er nok i verden til alles behov, men ikke til alles begjær. Hvis alle deler nok og har omsorg for hverandre, så vil alle ha tilstrekkelig.»

Latin-Amerikas og verdens virkelighet viser at det er langt igjen til realiseringen av en slik målsetting. Men denne konferansen viste at den nye sivilisasjonen og kjærlighetens revolusjon ikke bare er fremtidsdrømmer, men en utvikling som er i full gang. Presten Sadoc, kardinalens nærmeste medarbeider, sa på ett av møtene: «Dere har vist oss hvordan alle slags barrierer kan brytes ned.»

Forøvrig hadde jeg selv noen verdifulle uker i Nordøst før konferansen begynte. Det er moro å arbeide sammen med Luiz Pereira, favela-lederen fra Rio, Hans entusiasme og iver er ustopkelig, og jeg må si at han har forandret seg mye siden jeg først traff

ham i Rio for noen år siden. Vi besøkte ca. 25 fagforeninger i Fortaleza, var i fjernsyn, radio, presse og traff også en del andre folk innen delstatsadministrasjonen. I en samtale med en tidligere sjef for COHAB (boligkooperativ organisasjon som skal bygge billige hus og leiligheter for de fattige) fikk jeg igjen se hvor langt denne organisasjonen har beveget seg vekk fra sin opprinnelige målsetting. Den nevnte sjefen hadde frasagt seg stillingen etter forgjeves å ha prøvd å holde prisene nede og motarbeide korrupsjonen. Han ble anklaget av andre for å lage «storm i et vannglass». Det er trist at rettskafne menn gir opp i fortvilelse.

Med hensyn til kirkens stilling her, var det interessant å legge merke til at erkebiskopen av Fortaleza, Lorscheider, dro personlig til en favela (slum) hvor beboerne var truet med å bli kastet ut og tok dem i forsvar, henvendte seg til byadministrasjonen, og utkastelsen ble utsatt. Hvor hjerteløse utkastelsen kan være, kan forstås når en hører at en hel del familier ble kastet ut av favelaen julaften uten noe sted å gå.

Bjørn Ole Austad.

FULL FRES

Forover eller bakover. Proff i hagen og på gården. Med Iseki kan du frese, hakke, radrense, slå gress, transportere, hyppe og frese snø. alt med samme maskin.

ISEKI
en maskin fra
REINHARDT

REINHARDT
Reinhardt Maskin A/S 4601 Kristiansand S.
Avdeling Oslo: Hvarnveien 1, 2013 Skjetten

SVAKSTRØM ER VAR STYRKE

Vår spesialitet:

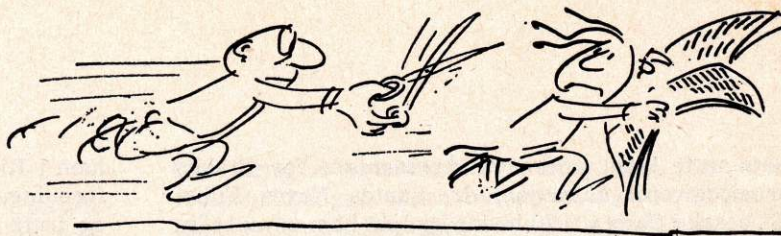
Alt materiell for
avslutning av
svakstrømskabler

80 år som spesialforretning
i svakstrømsbransjen

O. ØSTMO A.S

Rådhusgt. 3, Oslo 1

klippet

De siste ti årene har med ubønnhørlig konsekvens vist at den dynamiske åpning til verden som har funnet sted blant de kristne, blir ensidig (og dermed farlig) hvis den ikke samtidig frembringer sin motsetning og derved bringer seg selv i likevekt:

Den som vil ha mer aksjon, trenger bedre kontemplasjon.

Den som vil forme samfunnet, må lytte og be inderligere.

Den som vil lede, må som kristen ha lært å adlyde.

Den som vil fordele verdens goder, må selv være befrikket fra ethvert ønske om å eie.

Den som vil vise verden kristen kjærlighet, må selv ha funnet en ren uselvishet gjennom innøvelsen i Kristi kjærlighet.

Hans Urs von Balthasar i boken «Rechenschaft». Johannes Verlag, Einsiedeln, Sveits.

Men bordet fanger. Det forbud mot klynking som den steile nittenåringen innførte for seg sjøl, i 1878, hang ved ham helt til slutt. Dermed falt Knut Hamsun som offer for sitt eget sjøllagde bilde av Tyskland og Hitler. For ham sto de som to beslektede avvikere, i ensom nød. Først det personlige møte med Hitler, i 1943, og avsløringene under Nürnberg-prosessen . . . trengte gjennom dikterens panser fra ungdommen. Men da var det for seint . . .

Stolthet er noe meget merkelig, som alle forpinte sjeler har sett. Helt nede mot bunnen mangler de aller fleste sikkert det overskudd som må til for å dele våre ydmykelser med andre. Da vil vi heller gå under.

Arild Haaland i Morgenbladets kronikk 15.3.79.

Arthur Koestler . . . mener vi forsåvidt kunne begynne en ny tidsregning 6. august 1946. Fra det øyeblikk

ble det mulig for menneskeheten å begå mord eller selvmord kollektivt. I sitt foreløpige testamente – boka **Janus** – opererer han imidlertid også med en tidsinnstilt bombe som er betydelig eldre, nemlig mennesket selv.

I dagens politiske diskusjoner går egenskaper som egoisme, opportunisme, materialisme oftere igjen. På det mer filosofiske og vitenskapelige plan letes det etter årsaker til historiens røde tråd av aggresjon og brutalitet.

Også på valen er vi vel ribbet for noen illusjoner. Er vi egentlig uten videre tolerante og solidariske i felles kår og problemer? Nei, svarte Aksel Sandemose da han formulerte Janteloven.

I dag må vi erkjenne at det verdensbilde av menneske og samfunn som gamle Karl Marx skapte er for firkantet, for utilstrekkelig. Mennesket forutsetter politikk – men også omvendt, og det har flere dimensjoner enn tidligere antatt . . .

Hva har dette med sosialdemokratiets fremtid å gjøre? . . . Poenget er jo at vi er en vanartet rase, vi oppfører oss ikke som vi ville eller burde. Ikke så logisk. Ikke så rasjonelt – så sosialt. Trass en flodbølge av informasjon og opplysning . . .

Speilet på veggen, eller riset bak speilet, sier kanskje at vi som hovedrolleinnehaver i verdensdramaet burde ta et mer kritisk blikk på oss selv. Som individer også.

Charlie Johansson i *Aktuelt Perspektiv* nr. 3, 1979.

Nødvendigheten av en dyptgripende forvandling i mennesket er nå åpenbar, ikke bare som en etisk eller religiøs krav . . . men også som en betingelse for at menneskeheten overhodet skal fortsette å eksistere.

Erik Fromm i boka «To have or to be?», Sphere Books Ltd., London.

Ny Verden vil fremme: En åndelig og moralsk opprustning. Solidaritet mellom enkeltmennesker og nasjoner. En revolusjon under Jesu Kristi Kors, som vil omskape verden. Individets og samfunnets forandring. Absolutte moralnormer: ærlighet, renhet, uselvishet og kjærlighet.

INFORMASJON OM MORALSK OPPRUSTNING

Utkommer med 11 nummer i året.

I redaksjonen:
Eva Riise Hanssen - ansvarlig red.
Anders Eskeland
Einar Engebretsen
Jens J. Wilhelmsen
Inge Mannsåker
Sturla Johnson
Keld Jørgensen (Danmark)

ABONNEMENTSPRIS for et år
Norge kr. 40,-
Danmark dkr. 32,-
Løssalg i Norge kr. 2,50

Redaksjonens adresse:
Postboks 3018, Elisenberg, Oslo 2
Tlf. 02/44 64 78 — Postgiro 5 12 57 94

Danmark:
Postboks 312
1502 København V. Postgiro 18 51 51
Sverige:
Sveavägen 34, 6., 111 34 Stockholm
Tlf. 08/10 34 56

Trykkeri: Brødr. Tengs, Oslo

Utgiver: Stiftelsen Moralsk Opprustning
NY VERDEN